

Članek 1/2021

## Prenos lastništva podjetja na naslednika

Prenos dejavnosti ali lastništva podjetja na novo generacijo predstavlja zahtevno kombinacijo, finančnih, lastniških, organizacijskih in pravnih kot tudi sentimentalnih dejavnikov.

Za ustanovitelja oziroma lastnika podjetja je že sama misel na sam postopek lahko pogosto zelo stresna situacija. Najpogosteje se vodenje in lastništvo podjetja ob upokojitvi lastnika prenese na naslednika, enega izmed družinskih članov. V primeru, ko pa podjetnik nima primerne naslednika, lahko podjetja proda, zapre oz. preneha z dejavnostjo ali pa lastništvo obdrži in za vodenje poišče zunanjega managerja.

V osnovi sicer pri prenosu podjetja ločimo prenos dejavnosti (s.p.) ali pa prenos lastništva d.o.o., kjer se prenaša imetništvo poslovnih deležev.

**Podjetnik posameznik** (oseba, ki ima registriran s.p.) lahko za časa svojega življenja prenese podjetje na drugo fizično osebo (v nadaljnjem besedilu: podjetnik prevzemnik) skladno s 72. členom Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1). S prenosom podjetja vstopa podjetnik prevzemnik tudi v vsa pravna razmerja, ki jih ima v zvezi s prenesenim podjetjem. V tem primeru govorimo o univerzalnem pravnem nasledstvu.

Zakonodaja predpisuje, katere dokumente je potrebno pripraviti ter kateremu organu jih je potrebno predložiti. Postopek začnete s pripravo pogodbe o prenosu podjetja v obliki notarskega zapisa, ki mora vsebovati določene informacije, med drugim tudi vrednost podjetja na dan obračuna prenosa podjetja. Potrebno je objaviti namero o prenosu podjetja in na koncu vložiti prijavo za vpis prenosa podjetja pri AJPES, z vsemi potrebnimi dokumenti. AJPES hkrati vpiše podjetnika prevzemnika v Poslovni register Slovenije, če še ni vpisan, in po uradni dolžnosti izbriše iz njega podjetnika. Z vpisom prenosa podjetja v Poslovni register Slovenije podjetnik preneha opravljati dejavnost, podjetje podjetnika pa v skladu s pogodbo o prenosu podjetja preide na podjetnika prevzemnika. Mogoč je tudi delni prenos podjetja. Podjetnik (s.p.) pa lahko svoje podjetje prenese tudi na kapitalsko družbo (npr. d.o.o., d.d.), bodisi s prenosom na novoustanovljeno kapitalsko družbo, ki je ustanovljena zaradi tega prenosa ali pa se prenese s.p. na prevzemno kapitalsko družbo, torej družbo, ki je pred prenosom že obstajala.

**Pri prenosu podjetja** (d.o.o.) govorimo o prenosu poslovnega deleža družbe, ki je bodisi odplačen, neodplačen v obliki darila ali pa posledica smrti lastnika podjetja. Notar bo predlog za vpis prenosa poslovnega deleža posredoval sodnemu registru skupaj s spremenjeno družbeno pogodbo, ki bo vključevala spremembo družbenikov in njihovih poslovnih deležev. Predlogu bo priložil tudi odpravek notarskega zapisa pogodbe o odsvojitvi poslovnega deleža in v primeru, da obstoječi družbenik novi poslovni delež združuje s svojim sedanjim poslovnim deležem, mora biti priložena tudi izjava družbenika o združitvi poslovnih deležev. V pogodbo

je potrebno vpisati tudi podatek o nominalni višini osnovnega vložka in poslovni delež, ki se prenaša, navesti kupnino v primeru odplačnega prenosa oz. vrednost v primeru brezplačnega prenosa, rok njenega plačila, datum spremembe družbenikov in druge morebitne posebnosti, dogovore oziroma specifikacije vsakega posameznega prenosa. Notar bo tudi preveril ali so bila spoštovana zakonska pravila in pravila družbene pogodbe, ki veljajo pri prenosu poslovnih deležev.

**Pred prenosom podjetja pa preverite tudi vse davčne vidike prenosa, kajti pod določenimi pogoji se omogoča davčno nevtralni prenos podjetja.**

Seveda so s prenosom lastništva povezani tudi določeni stroški, zato bo predvidoma še v tem mesecu (februar 2021), Slovenski podjetniški sklad objavil vavčer za PRENOS LASTNIŠTVA, ki bo sofinanciral s tem povezane stroške.

Namen in cilj omenjenega vavčerja je spodbuditi mikro, mala in srednje velika podjetja (MSP) k izvedbi aktivnosti za pripravo in izvedbo prenosa lastništva z namenom, da se ohranijo delovna mesta, da poslovni subjekt posluje naprej in se poveča njegova konkurenčnost, dodana vrednost oz. prihodki od prodaje.

*Tine Novak, svetovalec*

*SPOT svetovanje Pomurje (Razvojni center Murska Sobota)*

---

Projekt »SPOT svetovanje POMURJE 2018-2022«

Projekt je sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter SPIRIT Slovenija, javna agencija